

SENAT RP

ZAPIS STENOGRAFICZNY

Posiedzenie
Komisji Kultury i Środków Przekazu (44.)
w dniu 14 marca 2017 r.

IX kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o Narodowych Obchodach Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej (druk senacki nr 443, druki sejmowe nr 1093, 1272 i 1272-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 18 minut 14)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jerzy Fedorowicz)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Otwieram posiedzenie senackiej Komisji Kultury i Środków Przekazu zwołane w celu rozpatrzenia ustawy o Narodowych Obchodach Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej – druk senacki nr 443, druki sejmowe nr 1093, 1272 i 1272-A.

Czy do porządku obrad są jakieś uwagi? Nie ma.

W takim razie witam naszych gości. Witam panią Małgorzatę Sadurską, szefową Kancelarii Prezydenta RP – witam panią minister. Witam pana... Nie ma. Witam: panią Annę Tyśkiewicz-Mazur z Kancelarii Prezydenta, zastępcę dyrektora Biura Prawa i Ustroju, oraz panią Katarzynę Pastorczyk, głównego specjalistę; pana naczelnika Wydziału ds. Polityki Pamięci Marcina Komosę z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jeszcze zobaczę, czy kogoś opuściłem... I oczywiście naszego głównego legislatora, czyli pana Szymona Giderewicza z Kancelarii Senatu.

W takim razie proszę o zabranie głosu panią minister Małgorzatę Sadurską. Udzielam pani głosu.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

To dla mnie zaszczyt, że dzisiaj na posiedzeniu senackiej komisji kultury mam przedstawić państwu projekt ustawy, który, można powiedzieć, praktycznie został przegłosowany przez większość sejmową – niewiele głosów było przeciw i niewielu posłów wstrzymało się od głosu – dotyczący Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej.

Ta ustawa ma taki jeden cel, żeby skonsolidować czy pobudzić, czy promować to wszystko, co się wiąże z obchodzeniem setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W 2018 r. będzie ta wielka data, ale chcemy, żeby te obchody nie tylko odzyskania, ale również utrwalenia przez Polskę niepodległości były w latach 2017–2021. Wynika to po prostu z kalendarza historycznego i z ważnych dat z historii Polski, które są właśnie, tak jak powiedziałam, związane z odzyskaniem i utrwaleniem niepodległości.

Ustawa ma na celu powołanie komitetu obchodów setnej rocznicy. Ma on przede wszystkim – o tym można przeczytać w art. 2 – przedstawiać coroczny plan obchodów związanych z odzyskaniem i utrwaleniem niepodległości, promować w kraju i za granicą tę ważną dla każdego Polaka ideę, inicjować współpracę pomiędzy organami władzy państwowej, samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, różnymi innymi grupami, związkami, tak żeby można było powiedzieć, że to upamiętnianie odzyskania i utrwalenia niepodległości oraz celebrowanie tego święta jest zadaniem nas wszystkich, tak żeby każdy Polak mógł się poczuć ważny. Chodzi tutaj głównie właśnie o inspirowanie. Ale również pan prezydent przekazuje, tak można powiedzieć, swoje uprawnienie, które posiada, do nadawania honorowych patronatów, komitetowi, żeby opiniował on udzielanie patronatu prezydenta Rzeczypospolitej nad uroczystościami związanymi z uczczeniem odzyskania i utrwalenia niepodległości.

Panu prezydentowi zależało na tym, żeby ten komitet był reprezentatywny. Osoby wchodzące w jego skład można podzielić na 3 grupy. Pierwsza grupa to osoby, które sprawują funkcje w państwie, z prezydentem na czele – oczywiście marszałkowie Sejmu i Senatu, prezes Rady Ministrów, minister kultury, obrony narodowej, administracji, spraw zagranicznych, edukacji i szkolnictwa wyższego. Pełnomocnik rządu ds. obchodów stulecia odzyskania niepodległości byłby jednocześnie sekretarzem tego komitetu, bo, Szanowni Państwo, zależy nam na tym, żeby działalność komitetu i te państwowe czy narodowe obchody setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości były kompatybilne z programem rządowym. Również lata, w których pan prezydent planuje działalność komitetu i celebrowanie setnej rocznicy odzyskania niepodległości, są zbieżne z latami, na które rząd przewidział właśnie ten specjalny program „Niepodległa”. Druga grupa osób wchodzących w skład komitetu to są przedstawiciele partii politycznych, które mają reprezentację w Sejmie, które tworzą klub parlamentarny lub klub poselski w Sejmie, oraz partie polityczne, które nie dostały się do Sejmu, ale uzyskały, jeżeli startowały jako samodzielny komitet wyborczy, 3% ważne oddanych głosów, a jeżeli jako koalicja – 6% ważne oddanych głosów. I trzecia grupa to są osoby, które zostaną wskazane przez pana prezydenta. My to rozumiemy w ten sposób, że będą one zgłaszały akces do pracy w tym Komitecie. Można te osoby czy tę grupę osób określić bardzo szerokim mianem takiego czynnika społecznego. Są to organizacje pozarządowe, kombatancki, osoby, które są autorytetami w tej tematyce, jeżeli chodzi o historię, kulturę,

które są bardzo mocno zasłużone dla państwa polskiego i które będą chciały swój dorobek i swoją wiedzę wnieść w prace tego komitetu. To są właśnie te najważniejsze idee, które panu prezydentowi przyświecały.

Komitet oczywiście zakończy swoją pracę przyjęciem stosownego sprawozdania. Chodzi o to, żeby tym komite-tem, tymi obchodami dać szansę na to, że, tak jak powiedziałam... Ta wielka setna rocznica odzyskania niepodległości, której wszyscy będziemy świadkami i w którą, mam nadzieję, jestem przekonana, wszyscy się zaangażują – w każdej miejscowości, w każdej gminie każda organizacja będzie chciała wnieść swój wkład w obchody tego stulecia niepodległości... Chodzi o to, żeby ten komitet to wszystko po prostu spinał, żeby inspirował, żeby promował i żeby te obchody były obchodzone godnie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję bardzo.

Będę otwierał dyskusję.

Zgłasza się pan senator Bonisławski, potem pan senator Jackowski, a pani senator Barbara Zdrojewska jako trzecia.

Dobrze. Ja tylko chciałbym, nim rozpoczniemy... Pani Minister, pan prezydent chyba zaraz po objęciu swojej funkcji powiedział, że to będzie uroczystość absolutnie ponad jakimikolwiek podziałami – i na tym wszystkim nam, rozumiem, zależy. Teraz prawdopodobnie dyskusja będzie zmierzała w tym kierunku, żeby nam się udało doprowadzić do tego, bo jednak obawiam się, delikatnie rzecz biorąc, że będą wybory samorządowe w 2018 r. Jeżeli okazałoby się, że partie polityczne jakkolwiek wykorzystują do tego to stulecie, to będzie despekt. To jest na razie moja opinia nie co do uchwały, tylko co do zasady.

A teraz oddaję głos panu senatorowi Bonisławskiemu.

Senator Ryszard Bonisławski:

Ja bardzo krótko. Otrzymaliśmy pakiet poprawek, z którymi trudno się nie zgodzić. Ja chciałbym się odnieść tylko do tytułu. Ponieważ w treści mamy lata 2017–2021, to wyrazy „setnej rocznicy” są trochę nielogiczne. Czyli, uważam, bez „setnej rocznicy” obchodów odzyskania niepodległości. Bo inaczej, to mamy sto trzecią, sto drugą itd. To tylko taka uwaga. Myślę, że to też z tych poprawek legislacyjnych później wyjdzie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Bardzo proszę. To nie bardzo się...

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący, jeżeli pan pozwoli na taką formułę, to ja bym od razu...)

Dobrze, zrobimy taką formułę.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Najpierw do uwagi ogólnej pana przewodniczącego. Oczywiście na tym zależy panu prezydentowi i, mam taką nadzieję, na tym będzie zależało wszystkim niezależnie

od poglądów, barw politycznych, zaangażowania. Chodzi o to, żeby te obchody były obchodzone w sposób godny i w sposób naprawdę dobry. Bo, tak jak powiedziałam, to jest dla nas wielki przywilej, że możemy tę rocznicę świętować. Myślę, że już sto pięćdziesiątą będzie trudno nam obchodzić. A więc powinniśmy zrobić wszystko, żeby te obchody były, właśnie tak jak powiedziałam, godne. I na tym zależy panu prezydentowi. Dla tego m.in. będą 3 grupy osób wchodzących, tak jak wymieniłam, w skład tego komitetu. Nawet te partie, które nie są obecnie reprezentowane w polskim parlamencie, a przekroczyły próg.

Powiem państwu, że właśnie na posiedzeniu komisji kultury, po słusznej uwadze pani przewodniczącej Śledzińskiej-Katarasińskiej, którą przyjęliśmy, wprowadziliśmy przepis przejściowy do tej ustawy. W pierwotnym brzmieniu – można się z nim zapoznać na stronach sejmowych – projekt mówił tylko o partiach, które w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęły ten wynik wyborczy, czyli albo znalazły reprezentację w parlamencie, albo się znajdują poza parlamentem, ale przekroczyły ten 3- lub 6-procentowy próg wyborczy. Teraz wprowadziliśmy zasadę, że za każdym razem po wyborach parlamentarnych, 21 dni później, będziemy po prostu zmieniać tę część komitetu, jeżeli chodzi o reprezentację partii politycznych mających swoje przedstawicielstwo w tym komitecie. Z tego prostego powodu, że na jesieni 2020 r. są wybory parlamentarne, a naszym zamysłem ustawa obowiązuje do roku 2021. Dlatego wprowadziliśmy tę propozycję w zakresie poprawki i takiego przepisu przejściowego.

Teraz, jeżeli chodzi o pytanie pana senatora...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Kiedy są wybory parlamentarne?)

W 2020 r. Pomyliłam się?

(Głosy z sali: W 2019 r.)

W 2019 r., przepraszam. To prezydenckie są w 2020 r. W 2019 r. Wprowadziliśmy, bo ustawa będzie obowiązywała do 2021 r. Dziękuję za spostrzegawczość. Ja patrzę już bardziej pod kątem wyborów prezydenckich. Ale tak, w 2019 r.

Jeżeli chodzi o pytanie pana senatora, to powiedziałam na początku, że my staraliśmy się, żeby ustawa była kompatybilna z programem rządowym, który nazywa się „Niepodległa” i jest przewidziany na lata 2017–2021. W tym czasie będzie celebrowanie różnych rocznic wydarzeń historycznych, które właśnie miały na celu utrwalenie polskiej niepodległości. Tutaj możemy, że tak powiem, iść przez wiele wydarzeń – przez powstania śląskie czy powstanie wielkopolskie, czy przez zaślubiny Polski z morzem, czyli przyłączenie Polski do morza, przez wojnę polsko-bolszewicką... A więc to są te wydarzenia, które na pewno powinny być obchodzone jako właśnie ten jeden wielki cel, jedno wielkie zadanie, czyli stulecie niepodległości, bo te wszystkie wydarzenia łączą się historycznie z rokiem 1918 i z odzyskaniem przez Polskę niepodległości.

I, tak jak powiedziałam, projekt prezydencki miał być i chce być kompatybilny z programem rządowym, a program rządowy uchwałą Rady Ministrów w sprawie Obchodów Stulecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej też jest na lata 2017–2021.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję bardzo.

Czyli rozumiem, że odstępujemy od tej poprawki?

Bo jeżeli pracujemy w tej formule: pytanie i odpowiedź; to ja muszę się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...zwrócić do Biura Legislacyjnego.

(Głos z sali: To może później.)

Tak? No dobrze.

(Głos z sali: Później.)

Później. No dobrze.

To teraz pan senator przewodniczący Jackowski, potem pan Hamerski i pani Zdrojewska.

(Senator Barbara Zdrojewska: A odpowiedź na moje pytanie?)

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Ja nie słyszałam pytania.)

Nie było jeszcze.

(Senator Barbara Zdrojewska: Proszę?)

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Nie zadała pani senator pytania.)

Nie zadała pani jeszcze.

(Senator Barbara Zdrojewska: Ale zgłaszałam się wcześniej.)

Nie, jest kolejka. Po panu Jackowskim jest pani Barbara Zdrojewska.

(Senator Barbara Zdrojewska: Chciałabym zadać pytanie, Panie Przewodniczący, bo muszę iść na posiedzenie komisji.)

(Senator Barbara Borys-Damięcka: Bo ma posiedzenie komisji.)

To proszę bardzo. My ustępujemy. Proszę uprzejmie zadać pytanie.

Senator Barbara Zdrojewska:

Bardzo dziękuję.

Pani Minister, ja się bardzo cieszę, że to prezydent będzie jakby przewodniczącym komitetu obchodów, ale uczulam na 2 rzeczy.

Jedna dotyczy tego, co pani powiedziała, i tego, co przeczytałam. Przypominam i zwracam uwagę, żeby pamiętać też o samorządach. Bo...

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Tak jest.)

...pani minister powiedziała, że będzie się to działa w każdej gminie i w każdym mieście. To warto byłoby też uwzględnić organizacje samorządowe w tym komitecie. Tak mi się wydaje. I poprosiłabym o odpowiedź na to pytanie.

A drugie... Przyznam szczerze, że czytając to wszystko, ale też słuchając o programie „Niepodległa” itd... Ja poprosiłabym... Bo pani minister zapewne ma już informacje na temat tego, z czego ten program będzie finansowany, jak to będzie wyglądało. Rozumiem, że te pieniądze będą po stronie rządu, a nie w Kancelarii Prezydenta, że tak powiem, budżetowo omówione. I poprosiłabym jeszcze... Bo ja wiem, że bywają konflikty, i już w tej chwili tak się

zastanawiam... Chodzi o to, żeby nie było tych konfliktów. Jak się pewne rzeczy zapisuje, to potem tych konfliktów nie ma. Kto tak naprawdę te pieniądze dzieli i kto nimi dysponuje? Tak że tylko o to chciałam zapytać.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Zwłaszcza że ten program jest wieloletni. Tak. Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Proszę o odpowiedź, Pani Minister.

**Szef Kancelarii Prezydenta RP
Małgorzata Sadurska:**

Nie jestem upoważniona do odpowiedzi na pytania dotyczące rządowego programu „Niepodległa”, bo osobą, która decyduje w tym zakresie, jest albo pani premier, albo minister kultury i dziedzictwa narodowego. Powiedziałam, że ustawa prezydencka ma być kompatybilna, jeżeli chodzi o lata działania, ale w tym zakresie program „Niepodległa” jest po prostu programem rządowym i to nie do mnie jest pytanie, jak będą dzielone pieniądze. Ja nie jestem właściwą osobą do odpowiedzi na to pytanie.

My chcieliśmy, żeby została zagwarantowana w tym zakresie taka pełna kompatybilność. Nawet pełnomocnik rządu ds. obchodów stulecia niepodległości – w tym momencie zostało już chyba ustalone, że to jest pan minister Jarosław Sellin, sekretarz stanu w ministerstwie kultury – będzie jednocześnie sekretarzem komitetu, po to żeby rząd wiedział, w jakim zakresie pracuje ten komitet, jakie podejmuje zadania, w jaki sposób promuje ideę niepodległości, i żeby wszystko szło w jednym kierunku, żeby to się po prostu nie rozchodziło. To jest jedna rzecz.

A jeżeli chodzi o samorzady, to, tak jak powiedziałam, ja sobie nie wyobrażam, żeby stulecie niepodległości nie było obchodzone w każdej polskiej gminie, bo przecież to gmina jako ta komórka samorządu na takim pierwszym etapie skupia lokalną społeczność. Dlatego my przewidzieliśmy w art. 2 ust. 3 pkt 3, że inicjuje współpracę pomiędzy organami władzy państwowej, samorządu terytorialnego... A więc w tym zakresie bardzo nam będzie zależało na wszystkich inicjatywach oddolnych, w lokalnych społecznościach. Chodzi o to, żeby każdy – nie chcę powiedzieć: poczuł się odpowiedzialny za obchody setnej rocznicy odzyskania niepodległości – po prostu czuł się podmiotowo w tym zagadnieniu.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję...

(Senator Barbara Zdrojewska: Przepraszam, Panie...)

Proszę bardzo.

Senator Barbara Zdrojewska:

Może jeszcze tylko dopytam, bo nie wiem, czy zostałam dobrze zrozumiana, a wiem, że...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*
To proszę o doprecyzowanie.)

...sprawa jest ważna. Rozumiem, że jest w tej chwili program „Niepodległa”, który będzie realizowany przez rząd. A czy...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*
Tak.)

...komitet będzie coś postanawiał, ułoży nie tylko jakiś samorządowy program, ale też prezydencki program jakiegokolwiek inicjatywy? Jeśli państwo ten program przygotowują, to skąd będzie finansowanie tego programu? O to pytam. Jak to będzie finansowane? Bo wiem, jak to było robione przy innych dużych programach rządowych, np. w związku z Rokiem Chopinowskim. Pamiętamy, jak to było, a i tak dochodziło do pewnych takich nieścisłości, jeśli chodzi o to, kto ma za co zapłacić. Dziękuję.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Pani Senator, pierwsza grupa osób, które są wskazane w tym Komitecie, czyli zarówno pani premier, jak i minister kultury oraz pełnomocnik rządu, będzie właśnie czuwała nad tym, żeby, kiedy będzie ustalana czy lista zadań, czy lista uroczystości, czy inicjatywy, czy promowanie idei niepodległości, czy w końcu honorowe patronaty nad różnego rodzaju obchodami, było to robione wspólnie, na płaszczyźnie komitetu.

(*Senator Barbara Zdrojewska:* Ale z jakiego punktu w budżecie?)

Powiem tak, Pani Senator: oczywiście można coś robić za pieniądze i wyznaczać grube miliony na pewną działalność, ale również można robić piękne wydarzenia pracą społeczną ludzi i przy wsparciu budżetu państwa. W tym zakresie w programie „Niepodległa” jest po prostu wyznaczony budżet na poszczególne lata. Jeżeli się nie mylę, to... Z tego, co mówił pan minister Sellin, na ten rok jest bodajże 12 milionów, jeżeli...

(*Głos z sali:* Na ten rok?)

Tak. W sumie 200 milionów na cały...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

...program. Tu mówię o programie „Niepodległa”. Chcemy to robić razem. Chcemy to robić razem – to jeszcze raz...

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Przepraszam bardzo, to padło. Na posiedzeniu naszej komisji pan Sellin powiedział, że ok. 200 milionów będzie przeznaczonych specjalnie, na nic innego.

Tylko to pytanie pani senator...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*
12 milionów w tym roku.)

...jest bardzo zasadne, dlatego że to dotyczy... Są pieniądze i teraz ci, którzy tworzą program „Niepodległa”, dysponując budżetem, układają program. No dobrze. A na czym będzie w takim razie bazował ten komitet? Będzie jako ostatni oglądał program czy oceniał ten program?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący, zgodnie z art. 2 ust. 3 pkt 1 będzie przyjmował coroczny plan na dany rok obchodów państwowych związanych z odzyskaniem i utrwaleniem przez Polskę niepodległości. Będzie to czynił w obecności, tak jak tu powiedziałam, ciała społecznego, czyli tych wszystkich organizacji, związków, osób zasłużonych, części, nazwijmy to, politycznej – chociaż ja bym nie chciała tego tak nazywać – czy raczej, bym powiedziała, parlamentarnej i pozaparlamentarnej oraz rządowej. Chodzi o to, żeby to wszystko było wspólne, łączne. Jeżeli się pojawi w czasie obrad komitetu jakaś ważna inicjatywa z punktu widzenia społecznego dotycząca obchodów, to w tym zakresie będzie od razu dyskusja na posiedzeniu komitetu, po to żeby ta inicjatywa znalazła uznanie.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

To jeszcze, przepraszam, kontynuując myśl, mam takie przemyślenie wypływające z doświadczenia. Przygotowaliśmy Kraków 2000 i mieliśmy właśnie taki komitet, który nie decydował o wpływie, tylko oceniał aplikacje. Podobnie może być tutaj, prawda? Że złożą, nie wiem, te miasta czy te organizacje, czy te stowarzyszenia, czy grupy rekonstrukcyjne wnioski do programu...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*
Do ministerstwa kultury.)

Tak. I wtedy będzie to oceniał nasz komitet...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*
Nie, nie, nie.)

Czy będzie to oceniał minister?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący, oczywiście jeżeli złożą do ministerstwa kultury, to ministerstwo będzie oceniało. Ta instytucja, do której składa się aplikację, to ocenia. Ale jeżeli np. dany podmiot będzie chciał, żeby określone wydarzenie było wpisane na listę czy ujęte w planie rocznych obchodów, albo będzie chciał, żeby został nadany przez komitet honorowy patronat, to tym właśnie będzie się zajmował ten komitet.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Ale coś czuję, że został wsadzony kij w mrowisko, bo w sumie to jak gdyby... Założmy, że będę w tym Komitecie. Wszystko na to wskazuje, bo są takie grupy, prawda? To ja będę musiał wiedzieć, czy ja, jako członek tego komitetu, opiniując coś, mam wiedzę o budżecie, który będzie. Bo jeżeli będą 2 różne budżety... Założmy, że jest 200 milionów i to jest w dyspozycji ministerstwa i tych ludzi, którzy za to będą odpowiadali. Ale ten ogromny komitet, złożony z setek ludzi... To będzie już ogromna liczba ludzi. Nie wiem... Raz, że on się nie zbierze... Ja już znam życie. Dwa, że może być ten...

Może pan mi ułatwi? Ja najmocniej przepraszam.

**Naczelnik Wydziału
do Spraw Polityki Pamięci
w Departamencie Dziedzictwa Kulturowego
w Ministerstwie Kultury
i Dziedzictwa Narodowego
Marcin Komosa:**

Panie Przewodniczący! Pani Minister!

Jeśli chodzi o program wieloletni „Niepodległa”, który jest teraz po uzgodnieniach międzyresortowych i konsultacjach publicznych, to może powiem, jak on wygląda, bo, jak rozumiem, nie był on prezentowany w Senacie. W Sejmie była taka prezentacja. Program składa się z 3 priorytetów: z dużych projektów ogólnopolskich instytucji kultury; z programu dla samorządowych instytucji kultury i dla organizacji pozarządowych – to jest drugi priorytet – i z programu zagranicznego, dla którego operatorem będzie Instytut Adama Mickiewicza. Do tego projektu będą... Założenie jest takie, że jest to 200 milionów, obecnie z części 24 budżetu państwa, czyli z części będącej we właściwości ministra kultury i dziedzictwa narodowego. W ramach tego programu będą określone procedury i regulaminy do poszczególnych naborów. Zostanie określone to, jak one będą wyglądały.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję bardzo.

Mi tylko idzie o to, że ten komitet, który zostanie powołany, nie będzie dysponował żadnymi środkami.

**Szef Kancelarii Prezydenta RP
Małgorzata Sadurska:**

To są, Pani Przewodniczący, działania miękkie. To są działania, które mają – powiem to – budować wspólnotę, robić coś ponad podziałami politycznymi. Ale to nie jest komitet, który dysponuje specjalnym budżetem, chyba że Wysoka Izba podejmie decyzję, żeby w tym zakresie zwiększyć budżet Kancelarii Prezydenta. Wtedy my oczywiście bardzo chętnie jakieś programy będziemy finansować.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję.

Pan senator Jackowski.

Senator Jan Maria Jackowski:

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Pani Minister!

Uważam, że ta ustawa to bardzo cenna inicjatywa. Ja tylko chciałbym zwrócić uwagę na ten punkt, w którym się mówi o ojcach założycielach Niepodległej. Jest to katalog bodajże, o ile pamiętam, 5 osób.

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Jest tutaj.)

Tak.

(Senator Barbara Borys-Damięcka: Tu są 4.)

Momencik.

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Podaję, jak jest: Piłsudski, Dmowski, Witos, Paderewski i Korfanty.)

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak. Art. 14: „Ojcami Niepodległości uznajemy: Józefa Piłsudskiego, Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa, Ignacego Jana Paderewskiego, Wojciecha Korfantego”. Czyli – raz, dwa, trzy, cztery... dobrze powiedziałem – 5 osób. Wydaje mi się, jako historykowi, że być może należałoby rozważyć wprowadzenie szóstego ojca założyciela Niepodległej, czyli Ignacego Daszyńskiego – tutaj niedaleko, w Sejmie, nawet jest jego sala – wybitnego parlamentarzysty, działacza niepodległościowego, człowieka lewicy niepodległościowej, bardzo ciekawej postaci. Chciałbym po prostu zaproponować taką poprawkę, żeby uzupełnić ten katalog, czyli poprawkę do art. 14, i wprowadzić jeszcze osobę... Oczywiście mnie się wydaje, że te osoby powinny być uwzględnione w porządku alfabetycznym w tej poprawce. No tak by było... Ponieważ one nie są uwzględnione alfabetycznie. To jest do rozważenia. Jeszcze nie składam takiej poprawki, ale wydaje mi się, że po prostu należałoby to zrobić zgodnie z pewną logiką. Ale niewątpliwie Ignacy Daszyński, gdyby to było alfabetycznie, byłby oczywiście pierwszy na liście ojców założycieli. Dziękuję bardzo.

(Głos z sali: A po co alfabetycznie?)

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Czy mogę, Pani Przewodniczący? Mogę?)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Tak, tak. Proszę, bo...

**Szef Kancelarii Prezydenta RP
Małgorzata Sadurska:**

Proszę państwa, to też taka informacja dla państwa, dla pań i panów senatorów. My nie chcieliśmy w ustawie zawierać żadnego nazwiska, dlatego żeby nie pominąć żadnej osoby, która była ważna dla odzyskania przez Polskę niepodległości. To nam przyświecało. W uzasadnieniu do ustawy, które nie podlega potem pracom legislacyjnym, zawarliśmy nazwisko Józefa Piłsudskiego. Bo kiedy mówimy „niepodległość”, kiedy mówimy „1918 r.”, to jako pierwsze skojarzenie od razu pojawia się osoba Józefa Piłsudskiego. I to też, z tego co pamiętam, wyszło w jakichś badaniach. Polacy wypowiadali się, jaką pamiętają postać historyczną ważną dla polskiej historii. Oczywiście wymieniali ojca świętego Jana Pawła II i Józefa Piłsudskiego. A więc my nie chcieliśmy zamieszczać w treści ustawy żadnego nazwiska, dlatego żeby nie pominąć... Bo też, proszę państwa, to są oczywiście ojcowie niepodległości. Ja żadnego nazwiska nie kwestionuję – chcę to wyraźnie podkreślić – ale też zdaję sobie sprawę, że w różnych miejscowościach, na różnych terenach są lokalni bohaterowie odzyskania niepodległości, lokalne bardzo ważne postacie, które przyczyniły się w danym miejscu do odzyskania czy utrwalenia przez Polskę niepodległości.

Widziany przez państwa art. 14 to jest efekt wniesionej przez klub Kukiz'15 poprawki, która uzyskała w Sejmie większość. Oczywiście nie będę się wymądrzała przed panem mecenasem, ale z punktu widzenia techniki legislacyjnej ułożenie tej poprawki jako art. 14 trochę nie jest poprawne, jeżeli tak to mogę określić. Bardziej może paso-

wałyby te nazwiska w preambule, która jest do tej ustawy. Może tam napisać, że za ojców niepodległości uznajemy... wymienić te wszystkie nazwiska. Bo preambuła ma podkreślać wagę tej ustawy i to byłoby dobre miejsce. Czy może w zadaniach komitetu upamiętnienie czy ukazanie tych ojców niepodległości...

Proszę państwa, żeby było jasne... Ja to chcę podkreślić, bo wiem, że są drukowane stenogramy. Oczywiście z wielkim szacunkiem podchodzę do każdego z tych nazwisk, do tych wielkich postaci, które są związane z naszą historią, które miały różne poglądy polityczne, ale miały jeden cel – żeby Polska była wolna i niepodległa. To jest oczywiście sprawa bezdyskusyjna. Ale w tym zakresie pozostawiam decyzję paniom i panom senatorom. Oczywiście zgadzam się z panem senatorem, że w katalogu tych osób brakuje...

(*Senator Jan Maria Jackowski: Ignacego Daszyńskiego.*)

...Ignacego Daszyńskiego, że brakuje tego nazwiska.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dziękuję.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Ja uważam, że jednak słuszne byłoby nieumieszczanie tych nazwisk, bo to w ogóle nie pasuje. Jeżeli miałyby jednak być, to powinno być w art. 1, który o tym mówi. Chodzi o to, żebyśmy nie rozpętali... Bo przypominam nam wszystkim, którzy pracujemy nad uchwałami okolicznościowymi, że każda z tych osób budzi określony ferment dla jednych albo dla drugich. I tu się wtedy pracuje bardzo szczegółowo. Jak dodamy ojców niepodległości do uchwały, która głównie porządkuje zasady działania komitetu, to może być problem. To musiałyby ktoś wnieść poprawkę.

Senator Jan Hamerski:

Panie Przewodniczący, w poprawkach proponowanych przez Biuro Legislacyjne jest taki zapis, żeby te nazwiska przenieść do preambuły.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Ale ktoś z senatorów musi to wnieść. Jeżeli pan senator wnosi, to bardzo proszę...

Senator Jan Maria Jackowski:

A ja wnoszę, żeby uwzględnić Ignacego Daszyńskiego. (*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Ale w preambule, czy w artykule?*)

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Ja się zgadzam z tym, że z punktu widzenia techniki legislacyjnej ten zapis, jeżeli już, powinien się znajdować w preambule. Uważam, że ta poprawka Biura Legislacyjnego zmierza w dobrym kierunku, ale nie jestem jej autorem. Oczywiście mogę ją poprzeć.

A co do katalogu, to bez względu na to, jaka będzie wola komisji i gdzie miałyby to się znaleźć, wnioskuję o uwzględnienie Ignacego Daszyńskiego. A więc jeżeli będzie... Możemy razem z Jasiem Hamerskim poprzeć

te poprawkę Biura Legislacyjnego, uzupełnioną jeszcze o nazwisko Ignacego Daszyńskiego. Jeżeli jest taka wola komisji, to nie widzę przeszkód.

(*Senator Barbara Zdrojewska: Ale przenieść...*)

Do preambuły, tak jak proponuje Biuro Legislacyjne.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Czy pan senator Hamerski wyraża zgodę na wprowadzenie poprawki?

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Dziękuję bardzo.

Panie Mecenasiu, jak to mam przeprowadzić w tej chwili, żeby było zgodnie... Na końcu posiedzenia?

(*Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderek: Będziemy głosować.*)

Dziękuję bardzo.

Senator Kobiak. Bardzo proszę.

Senator Andrzej Kobiak:

Ja też w sprawie art. 14. To znaczy, uważam, że nie jest dobrze, że ten katalog jest zamknięty, bo zapewne, jak zwykle, tych ojców sukcesu jest wielu. Dlatego proponuję zmianę i taki zapis: „Wśród Ojców Niepodległości należy uznać w pierwszej kolejności” – i tutaj wymienić te nazwiska. Tak żeby dać satysfakcję tym, którzy się tutaj nie zmieścili.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Ale jeżeli mamy dyskutować o rozszerzeniu tego katalogu, to ja też jestem skłonny podać nazwisko, które miało bardzo istotny wpływ na odzyskanie niepodległości przez Pomorze. Tutaj akurat mówimy o Śląsku, mówimy trochę o Wielkopolsce – jeżeli przypisywać te nazwiska – a był najwybitniejszy polityk okresu międzywojennego i przed I wojną światową, który miał olbrzymi wpływ na to, ile Pomorza trafiło do Polski i na jakich warunkach, człowiek ogromnie skrzywdzony, bo po wojnie uznano go za wroga ludu, zabrano mu cały majątek i również w historii go nie ma. Może to jest moment, kiedy tak wybitnego Polaka i tak wybitnego człowieka warto przypomnieć? Powiem nazwisko: Leon Janta Polczyński. Ale pewnie ono państwu niewiele mówi. Ja bardzo chętnie na ten temat... Chciałbym, żeby była wystawa w Senacie na temat tego człowieka. To jest naprawdę wybitna postać, najwybitniejszy polityk międzywojenny z Pomorza, jak również najwybitniejszy człowiek okresu końca I wojny światowej, człowiek, dzięki któremu tak duża część Pomorza trafiła do Polski.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Panie Senatorze, bardzo za to dziękuję. Myślę sobie, że z powodu nawet tego pańskiego głosu należałoby przyjąć – oczywiście jak wejdzie poprawka pana senatora Hamerskiego, za akceptacją komisji – że w tej ustawie nie będzie nazwisk.

A o osobie, o której pan mówi, na pewno będziemy debatować na posiedzeniu naszej komisji, bo pan zgłasza tego wybitnego Pomorzanina do uchwały okolicznościowej.

I to powinno się... Podejrzewam – może pani minister podzieli moje myślenie – że i tak będzie jakaś specjalna uchwała całego parlamentu dotycząca święta stulecia, typu okolicznościowego, z wymienieniem osób itd. Bo zwykle tak bywa w takich sytuacjach, prawda? Tylko że nie musi to być w tym druku, prawda?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący! Panie Senatorze! Szanowni Państwo!

Zawsze... Pan senator zadał mi pytanie. Z 10-letniego swojego doświadczenia parlamentarnego mogę państwu powiedzieć, że bardzo często Sejm czy Senat podejmuje uchwały okolicznościowe, uchwały upamiętniające dotyczące poszczególnych wydarzeń czy poszczególnych osób po to, żeby właśnie wskazać na nie, pokazać ich dorobek. A w tym zakresie, w jakim my się tu znaleźliśmy, ja państwu przedstawiłam nasz pogląd. Bo spodziewaliśmy się takiej sytuacji, że jeżeli wymienimy jedno czy 2 nazwiska w treści ustawy, to wtedy z poszczególnych regionów Polski pojawią się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...inne mniej czy bardziej znane nazwiska osób, które są znane lokalnie czy są znane regionalnie, które może nie są znane w całej Polsce, może nie kojarzą się tak wprost jak Piłsudski, Dmowski, Witos czy Daszyński, a które mimo wszystko są znane w pewnym regionie Polski. I nam to przyświecało. Nie dyskutuje się z wolą posłów, tak samo jak z decyzją senatorów w tym zakresie. My tylko możemy państwa prosić i z państwem rozmawiać. Ale, jak powiedziałam, to zostało w ten art. 14 wpisane tak troszkę topornie, prawda? Jak słusznie pan senator zauważył, jako katalog zamknięty: „Ojcami Niepodległości uznajemy”. I koniec. Gdyby panowie senatorowie zdecydowali się...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...na poprawkę zaproponowaną przez Biuro Legislacyjne Senatu, żeby nazwiska ojców niepodległości umieścić w preambule, to warto by było dodać słowa „w szczególności” i pokazać, że to są osoby symbole, ale są jeszcze inni, którzy przyczynili się do odzyskania czy utrwalenia potem niepodległości.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dziękuję bardzo. Za chwilę to zrobimy.

Czy są jeszcze ze strony senatorów jakieś uwagi do projektu? Nie ma.

Panie Senatorze, pan chciałby mnie jeszcze o coś zapytać, czy idziemy dalej?

Senator Jan Hamerski:

Ja chciałbym się tylko odnieść do wypowiedzi moich poprzedników. Zgadzam się całkowicie z panią minister: nie otwierajmy puszek Pandory. Każdy zacznie dopisywać ze swojego regionu zasłużonego dla niepodległości, naprawdę zasłużonego...

(Senator Jan Maria Jackowski: Mościcki z mojego okręgu.)

A więc mówię, jeżeli...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jeżeli możemy, zamknijmy to już w obrębie tych nazwisk, które są w projekcie. Jeżeli kolega Jackowski dołożył Daszyńskiego, to, założmy, możemy to przegłosować, ale nie rozszerzajmy już grona tych osób, naprawdę.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Czyli przyjmujemy propozycję poprawki Biura Legislacyjnego z tym dodatkiem, że...

Jak brzmi poprawka, Panie Mecenasie? Przenosimy treść art. 14 z dodatkowym wyrazem „szczególnie”... Proszę ułożyć treść tej poprawki i za chwilę pan Hamerski ją przejmie.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Oczywiście należałoby skreślić art. 14 ustawy – to by była jedna poprawka. A przeniesienie do preambuły mogłoby polegać na zamianie wyrazów, czyli wyrazy „oraz dostrzegając potrzebę szczególnego uhonorowania setnej rocznicy tych wydarzeń” zastąpić wyrazami „dostrzegając potrzebę szczególnego uhonorowania setnej rocznicy tych wydarzeń oraz” – i tu byłaby ta treść faktycznie dodawana – „uznając za Ojców Niepodległości”. Do rozstrzygnięcia pozostaje, czy „w szczególności”, czy „w pierwszej kolejności”. To już w zależności od tego, jaka byłaby złożona...

(Senator Jan Maria Jackowski: „W szczególności”.)

„W szczególności”, tak?

(Senator Jan Maria Jackowski: Nie „w pierwszej kolejności”, bo jak zacznie się dyskusja...)

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Wtedy „w szczególności” będzie 2 razy.)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

„W szczególności”. Ale czy idziemy według alfabetu, czy idziemy...

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: To jest oczywiście kolejne pytanie. Czy...)

Czy jednak zacząć od Piłsudskiego, tak jak...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo proszę.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Nie jestem z wykształcenia historykiem, ale, tak jak powiedziałam, opierając się na tych badaniach, które państwu przytoczyłam – o tym mówił też minister Sellin w czasie obrad w Sejmie – Polacy z tego okresu wymieniali w pierwszej kolejności właśnie Józefa Piłsudskiego. Proszę zauważyć, że Józef Piłsudski kojarzy się w tym momencie jako symbol. A więc Józef Piłsudski, wydaje mi się, jeżeli

państwo pozwolą, powinien być wymieniony w pierwszej kolejności, a potem to już można stosować... Co będzie potem, to zostawiam państwu senatorom do rozstrzygnięcia. Ale myślę, że...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Można by...)

Tak, tak.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Dobrze.

Czyli rozumiem, że teraz ja muszę przegłosować te poprawki?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

To znaczy, proszę potwierdzić, czy panowie senatorowie wskazują poprawkę właśnie o takiej treści. Czyli rozumiem, że pierwszy ma być Józef Piłsudski, a później nazwiska w kolejności alfabetycznej. Tak?

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Kolejność alfabetyczna.)

(Głos z sali: Tak.)

Dodany ma być również Ignacy Daszyński do tego katalogu...

(Głos z sali: Tak jest.)

I ostatnia rzecz, którą panowie muszą rozstrzygnąć: czy „w szczególności”, czy „w pierwszej kolejności”? Bo ja takie...

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Ja mam propozycję. Mogę?)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Tak, proszę, Pani Minister.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Mecenasiu, gdyby pan mógł...

(Głos z sali: Pani Minister, mikrofon.)

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Proszę do mikrofonu.)

Przepraszam.

Gdyby pan mecenas mógł mnie skontrolować, czy czegoś nie przekreśliłam. Odczytam całą preambułę, dobrze? „Parlament Rzeczypospolitej Polskiej, mając na względzie wagę wydarzeń roku 1918, gdy po 123 latach rozbiorów wysiłek wielu pokoleń Polek i Polaków zaowocował odzyskaniem niepodległości a Państwo Polskie ponownie pojawiło się na mapie Europy, oraz dostrzegając potrzebę uhonorowania setnej rocznicy tych wydarzeń”...

(Głos z sali: Bez „szczególnego”.)

„...oraz uznając za Ojców Niepodległości w szczególności Józefa Piłsudskiego”... Czyli wyrzucamy słowo „szczególnego” na konto „w szczególności”.

Panie Mecenasiu, czy to jest poprawnie?

Tutaj jeszcze pani dyrektor chyba słusznie mi pokazuje, żeby skreślić „oraz”.

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Tak, to jest chyba oczywiste.)

Oczywiste, tak?

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Wiem, że ta poprawka będzie zgłoszona już na sali.

(Głos z sali: Nie, nie. Teraz.)

Nie? Teraz? Teraz ją przegłosujemy.

(Senator Jan Maria Jackowski: To jest nasza, Jana Hamerskiego...)

Uwaga, proszę o przegłosowanie poprawki pana senatora Jackowskiego i pana senatora Hamerskiego.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Panie Przewodniczący, jeszcze tylko czysta formalność. W opinii Biura Legislacyjnego są 3 propozycje poprawek. Ja rozumiem, że w tej chwili dyskusja dotyczyła skreślenia art. 3 i dodania tych wyrazów w preambule. Bez tej trzeciej propozycji.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Art. 14.)

(Senator Jan Maria Jackowski: Art. 14.)

Skreślenie art. 14 i wpisanie do preambuły?

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Tak, tak. Poprawka dotyczy skreślenia i dopisania tego art. 14 w odpowiednim ułożeniu.

Kto z kolegów senatorów jest za przyjęciem tej poprawki? (6)

Jednogłośnie.

Czy są jeszcze jakieś propozycje poprawek, które składa Biuro Legislacyjne, a które by były jeszcze tematem naszej debaty? Proszę mi powiedzieć, bo...

Pani Minister, czy są jeszcze jakieś rzeczy, które wzbudzają wątpliwości?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący, to ja mam propozycję. Są propozycje poprawek Biura Legislacyjnego. To może niech Biuro Legislacyjne po kolei zreferuje swoje uwagi, a ja się do nich odniosę.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

To w takim razie, zgodnie z tą sugestią, bardzo proszę, Panie Mecenasiu, o zreferowanie swoich uwag.

Panowie Senatorowie – bo już zostali sami panowie – proszę otworzyć projekt ustawy.

Panie Mecenasiu, udzielam panu głosu.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

W opinii biura znalazło się 7 szczegółowych uwag. One w większości zmierzają do zaproponowania takich propozycji poprawek, które mają na celu zapewnienie poprawności legislacyjnej przepisom ustawy.

Pierwsza z tych uwag wydaje się nieść ze sobą największą wagę merytoryczną, a wychodzi z założenia, że zarówno tytuł ustawy, jak i jej zakres przedmiotowy określony w art. 1 powinien w sposób adekwatny informować o treści ustawy. I tak, zgodnie z art. 1, przedmiotem ustawy jest określenie zasad przygotowania Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Oczywiście taką materię sugeruje też tytuł ustawy. Tymczasem kolejne przepisy ustawy dotyczą już Komitetu Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. I tak dotyczą: utworzenia tego komitetu, jego zadań, obowiązku współpracy z komitetem, składu komitetu, zasad powoływania członków komitetu, organizacji pracy i trybu podejmowania decyzji przez komitet, uprawnionych członków komitetu, delegacji do określenia regulaminu komitetu. Oczywiście jest też przepis art. 14, który w tym momencie Wysoka Komisja przeniosła do preambuły. Stąd w naszej opinii zasadna jest zmiana tytułu ustawy na tytuł: „O Komitecie Narodowych Obchodów Setnej Rocznicy Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej” i skreślenie art. 1. W naszej opinii żaden z przepisów ustawy nie dotyczy zasad przygotowania narodowych obchodów setnej rocznicy. Jest to uwaga, w naszej ocenie, oczywiście o charakterze legislacyjnym, zmierzająca do zapewnienia ustawie spójności legislacyjnej, ale ona niesie też ze sobą duży ładunek merytoryczny, dlatego też, myślę, tutaj bardzo istotne jest stanowisko autorów ustawy.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Pani Minister.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Przykro mi, ale nie bardzo mogę się z panem mecenasem zgodzić. To, co powiedział pan mecenas, to nie jest zmiana legislacyjna, to jest zmiana merytoryczna. Taka dyskusja przetoczyła się również przez...

(Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Sejm.)

...sejmową komisję kultury. To też było omawiane w trakcie drugiego czytania. Gdybyśmy spłaszczyli tę ustawę do samego komitetu, byłyby to tylko i wyłącznie czysto techniczna ustawa. Panu prezydentowi przyświecał inny cel – że to ma być ustawa o narodowych obchodach, nie tylko o samym funkcjonowaniu komitetu, i że ma to być, tak jak powiedziałam, kompatybilne z programem rządowym. Ma to być ustawa o narodowych obchodach, ustawa okresowa, ustawa ważna, ustawa, w której może się znaleźć każdy podmiot, który chce się włączyć w obchody niepodległości.

Odnosnie do art. 1 i tego, co pan mecenas mówił, że tutaj nie ma zasad przygotowania narodowych obchodów niepodległości, to trudno się zgodzić, bo są tu zasady przygotowania obchodów. Sama idea, że setna rocznica powinna być uczczona w drodze przygotowania obchodów o charakterze narodowym, jest zasadą. Zasadą jest to, że w Komitecie będą brały udział czy to najważniejsze oso-

by w państwie, czy to przedstawiciele parlamentu, czy to w końcu ten czynnik społeczny – tak określam wszystkie osoby społecznie zaangażowane w ideę niepodległości. Zasadą jest ustanowienie współpracy, o czym powiedziałam, pomiędzy stroną rządową a stroną społeczną. I również zasadą jest to, o czym długo mówiłam w pierwszej części, referując ustawę i odpowiadając na pytania, że włącza się w pracę komitetu pełnomocnika rządu ds. obchodów stulecia odzyskania niepodległości, po to żeby zarówno program rządowy, jak i ustawa o narodowych obchodach święta niepodległości były spójne.

A więc ja bym prosiła państwa senatorów, żeby tej uwagi pana mecenas po prostu nie przyjmowali, dlatego że nam zależy... Ta ustawa nie jest ustawą obowiązującą przez ileś tam lat. Jest to ustawa, która w 2021 r., kiedy skończy obowiązywać program rządowy, również przestanie obowiązywać, po sporządzeniu przez komitet stosownego sprawozdania. Chodzi o to, żeby po prostu nie spłaszczać tej ustawy tylko do komitetu; o to, żeby pozostała ta nazwa: o narodowych obchodach święta niepodległości; o to, żeby każdy, kto będzie czytał ustawę, kto będzie chciał się włączyć w prace komitetu czy będzie chciał zgłosić jakąś inicjatywę – może małą, może lokalną – miał jednak świadomość, że włącza ją w narodowe obchody święta niepodległości.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Ja rozumiem panią minister, ale rozumiem też pana mecenas. Co ja mogę w związku z tym zrobić? Że co? Że...
(Senator Jan Maria Jackowski: Czy ktoś przejmuje?)

Czy ktoś w ogóle przejmuje... Dziękuję za odpowiedź. Czy ktoś przejmuje tę poprawkę Biura Legislacyjnego? Czy ktoś z senatorów przejmuje tę poprawkę?

Nikt z senatorów nie chce przejąć tej poprawki.

To jeżeli ja rozumiem mecenas, to powinienem przejąć tę poprawkę, a państwo musicie zagłosować, czy jesteście za czy przeciw.

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Pan mecenas jest w trudnej sytuacji.)

(Wesołość na sali)

Nie, nie, ja wam coś powiem. Pani Minister, przecież pani wie, że fundamentalnie wiadomo, o co idzie, i pani ma słuszość. Jednak ta ustawa, poza tym pierwszym punktem, to jest ustawa techniczna.

Proszę bardzo, ja przejmuję tę poprawkę.

Teraz ją przegłosujemy.

Kto jest za poprawką dotyczącą wycofania art. 1 z ustawy? I co tam jeszcze?

(Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz: Nowy tytuł.)

No i nowy tytuł, zgodnie z tym, co mamy w protokole.

Kto z panów senatorów jest za? (1)

Kto jest przeciw? (5)

Kto się wstrzymał? (0)

Nie przeszła.

(Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska: Możemy jeszcze raz.)

Kto z panów senatorów jest za moją poprawką? (1)

(Głos z sali: Nie ma.)

(*Głos z sali: Ty sam nie jesteś?*)
 (*Senator Czesław Ryszka: Nie lubią przewodniczącego.*)
 Nie, nie, ja jestem za.
 (*Głos z sali: Do końca.*)
 Kto jest przeciw? (5)
 Kto się wstrzymał? (0)
 Dziękuję bardzo.
 Poprawka nie przeszła.
 (*Brak nagrania*)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Panie Mecenasiu, czy jest jeszcze coś?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Jest uwaga druga. Mam nadzieję, że nie wprawię tą uwagą pana przewodniczącego w taki kłopot, bo chyba ona oddaje intencję ustawy. Ustawa, tak jak powiedziała pani minister, ma być ustawą epizodyczną, czyli obowiązującą w określonym okresie.

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Tak.*)

Komitet ma zakończyć działalność w roku 2021, po przyjęciu sprawozdania. Takie są założenia. Ale te założenia, w mojej opinii, nie zostały zrealizowane w samym tekście ustawy, bo tej epizodyczności nie wyznacza żaden z jej przepisów. Zgodnie z art. 2 ust. 2 komitet realizuje zadania mające na celu upamiętnienie i uroczyste uczczenie wydarzeń oraz osób związanych z odzyskaniem i utrwaleniem niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską, więc może działać permanentnie. Te zadania realizuje przez cały czas. Te zadania nie kończą się w roku 2021. Oczywiście w latach 2017–2021 przyjmuje corocznie na dany rok plan obchodów państwowych uroczystości związanych z odzyskaniem i utrwaleniem niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską, ale po tym roku, po roku 2021, będzie mógł nadal promować w kraju i za granicą ideę upamiętniania odzyskania i utrwalenia niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską, będzie mógł wyrażać na wniosek prezydenta opinię w sprawach udzielania patronatu prezydenta nad uroczystościami związanymi z uczczeniem odzyskania i utrwalenia niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską. Tutaj cezurę czasowej nie ma. A więc propozycja poprawki czy propozycja poprawek, bo to jest tak naprawdę grupa poprawek, w mojej opinii, jedynie stawia kropkę nad „i” i spowoduje, że komitet zakończy działalność wraz z zakończeniem zadań przewidzianych na lata 2017–2021. I taka jest merytoryczna część propozycji poprawki, która zakłada, że przyjęcie sprawozdania z działalności komitetu może nastąpić w roku 2022, czyli w rok po zakończeniu zadań. I do tego zmierza ta propozycja poprawek ze strony 6 opinii. Jednocześnie przesądza, że komitet znosi się z dniem przyjęcia sprawozdania.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Tak, rozumiem.
 Pani Minister.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!
 Powiem tak: my to rozumieliśmy w ten sposób, że jeżeli program rządowy obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości jest na lata 2017–2021, jeżeli mówimy w ustawie, mając na myśli setną rocznicę obchodów odzyskania przez Polskę niepodległości, o latach 2017–2021, jeżeli mówimy o przyjmowaniu w tym okresie corocznego planu obchodów odzyskania i utrwalenia niepodległości... Rozumiemy to w ten sposób, że po przyjęciu sprawozdania po tym roku 2021 następuje koniec obowiązywania ustawy.

Jeżeli państwo senatorowie podzielają zdanie pana mecenasa – bo tak naprawdę nasz pogląd na to wszystko jest spójny, tylko inaczej czytamy ustawę – jeżeli państwo uznają, że to będzie w formie uporządkowania czy jednoznaczności... Oczywiście ta poprawka tak de facto, z naszego punktu widzenia, czyli wnioskodawcy, niewiele zmienia. A więc zostawiam decyzję w tym zakresie panom senatorom.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Chciałbym, żeby... Mnie się podoba to, że Senat jest miejscem, w którym naprawdę jest dosyć poważna, mimo pewnego pośpiechu, dyskusja na temat prawa i jego wartości, bo jednak to jest najważniejsze.

Czy ktoś z kolegów senatorów w tej sprawie chce zabrać głos?

Ja bym był za tym, że jeżeli ma wejść ustawa i ona ma mieć porządek prawny, z którym się zgadzamy, a ona nie burzy...

Senator Jan Maria Jackowski:

To ja zgłaszam, Panie Przewodniczący...
 (*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Tak?*)
 ...tę poprawkę. Tak jest.

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: To w takim razie...*)
 Przejmuję ją – oficjalnie, do protokołu. Przejmuję tę poprawkę pana mecenasa Giderewicza.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

W takim razie kto z panów senatorów jest za? (6)
 Jednogłośnie.
 Dobrze, niech ta polityka będzie naprawdę serio.
 Co mamy dalej, Panie Mecenasiu?

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Kolejna propozycja poprawek to jest propozycja poprawek z pktu 3. W mojej opinii ona porządkuje przepisy ustawy. Zgodnie z zasadami poprawnej legislacji przepisy ustawy powinny znaleźć swoje odpowiednie miejsce w systematyce tych przepisów, czyli najpierw powinny

to być przepisy ogólne, przepisy merytoryczne, a na końcu ustawy powinny znaleźć się przepisy dostosowujące. Przepisy dotyczące zasad powoływania przedstawicieli partii politycznych są w systematyce tej ustawy rozrzucone. Część przepisów dostosowujących jest w art. 4, część dopiero w art. 12 ustawy, część przepisów merytorycznych jest znów w art. 4, część w art. 5 i 6. W naszej ocenie poprawka ma walor jedynie techniczno-legislacyjny. Jeżeli tutaj jest coś więcej, to na pewno to nie było naszą intencją. W naszej opinii co do zasady wszystkie przepisy dotyczące zasad powoływania w poczet komitetu przedstawicieli partii politycznych powinny być przepisami ogólnymi, czyli merytorycznymi. A jedyna odrębność, z uwagi na niemożność dochowania 21-dniowego terminu na wskazanie kandydatów na członków komitetu, powinna zostać odzwierciedlona tak, jak chce to właśnie dziś rozpatrywana ustawa w art. 13. Tak że w naszej opinii to jest uwaga jedynie porządkująca, niezminiająca merytorycznie ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Pani minister.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Trochę się boję tej poprawki i od razu to mówię. Art. 6 ustawy, który panowie senatorowie mają przed oczami, to jest wynik słusznej uwagi pani przewodniczącej Śledzińskiej-Katarasińskiej. Zauważyła ona, że projekt ustawy nie przewiduje tego, że w roku 2019 będą wybory i może nastąpić pewna zmiana – mówimy to oczywiście hipotetycznie, ale wszystko jest w rękach wyborców. I dlatego była taka prośba, żeby dostosować to do ewentualnych wyników wyborów tak, żeby każda nowa kadencja przynosiła również zmiany w składzie komitetu, jeżeli chodzi o ten czynnik parlamentarny.

Proszę państwa, my założyliśmy sobie, że zapraszamy do komitetu osoby na czas wyborów, czyli ustawa wchodzi w życie, jesteśmy w pewnej sytuacji, nazwijmy to, na mapie politycznej w polskim parlamencie i poza parlamentem. Ten moment uwzględniamy. Nie przewidujemy żadnej sytuacji, która się bardzo często zdarza w polskim życiu parlamentarnym, powstawania nowych kół, powstawania nowych klubów, bo gdybyśmy to brali pod uwagę, sytuacja mogłaby być bardzo dynamiczna. To też mówię hipotetycznie. Czas wyboru, ustawa i w tym momencie tworzymy tę część parlamentarną.

Ja nie widzę tego niebezpieczeństwa, że tu jest coś źle ułożone. Tak jak powiedziałam, art. 6 został dołożony po konsultacji z legislatorami sejmowymi. Czyni on zadość uwadze pani Śledzińskiej-Katarasińskiej. Powiem nawet państwu, że to była taka w sumie dżentelmeńska umowa, bo ja się zobowiązałam razem z Biurem Legislacyjnym Sejmu przygotować taką propozycję i zgłosić w czasie drugiego czytania, żeby już nie przedłużać prac komisyjnych. I my to zobowiązanie wypełniliśmy, tak jak powiedziałam, we współpracy z Biurem Legislacyjnym.

Propozycje Biura Legislacyjnego Senatu w tym zakresie tak naprawdę nic nie wnoszą, a boję się, że mogą spowodować trochę problemów.

(*Głos z sali: Zmiany merytoryczne.*)

To są zmiany merytoryczne.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska, jak się domyślam, uważa, że to jest jej – że tak powiem, nazwę to może zbyt górnolotnie – dzieło. Tak?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Pani... To znaczy nie. Ja powiedziałam, że to jest uwaga, którą...

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Uwaga, tak.*)

...zauważyła w trakcie prac komisji...

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz: Tak, tak.*)

...pani przewodnicząca Śledzińska-Katarasińska. Ja się tylko mogę uderzyć we własne piersi, bo my powinniśmy to napisać na początku, przed złożeniem projektu ustawy. My tego nie zauważyliśmy. Uznaliśmy tę uwagę za słuszną i dlatego zgłosiliśmy przy współudziale Biura Legislacyjnego przepis przejściowy. Tak że jeżeli się zmieni mapa polityczna lub zmieni się w 2019 r. rozkład sił parlamentarnych czy pozaparlamentarnych, które uzyskają 3% lub 6% w przypadku koalicji, to te ugrupowania również będą miały swoich reprezentantów w Komitecie w latach 2019–2022, jak rozumiem.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Pani Minister, my się tyle lat znamy, ale jeszcze takiej zagwozдки nie było. Coś takiego to jest chyba po raz pierwszy, nie?

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*

Jaka zagwozдка? Nie.)

Mówię w tym sensie, że jest projekt uchwały, który dotyczy ewentualnych zmian w Sejmie.

Ja myślę tak...

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:*

Ale to jest słuszne.)

Tak.

Co robimy? Ja jestem za odrzuceniem tej poprawki Biura Legislacyjnego, ale muszę zapytać senatorów.

Kto jest za przyjęciem poprawki...

(*Głos z sali: Nie jest zgłoszona.*)

A, nie jest zgłoszona. To nie, to dziękuję bardzo.

Następna uwaga.

Główny Legislador w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

My odczytaliśmy intencje ustawy w ten sposób, że powinna ona przewidywać możliwość powoływania w skład komitetu członków partii tworzących klub parlamentarny,

który został utworzony również w trakcie kadencji Sejmu. Takiej możliwości w tym momencie nie ma, m.in. poprzez sformułowanie w art. 6 ust. 2 ustawy: „w terminie 21 dni od dnia rozpoczęcia kadencji Sejmu”. Ale z wypowiedzi pani minister rozumiem, że właśnie taka była intencja przepisu.

(*Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:* Tak, taki był nasz zamysł.)

Jeżeli tak, to ta poprawka miałaby tylko i wyłącznie charakter merytoryczny, a więc my się wycofujemy z tej propozycji.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Oczywiście, że to jest poprawka merytoryczna. To jest oczywiste. Tutaj nie ma politycznego sporu. Ludzie będą chcieli mieć zaszczyt – jak wejść nowi – brać w tym udział. Czy...

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Szymon Giderewicz:

Uwaga piąta. Ona również ma według nas charakter jedynie techniczno-legislacyjny, ujednociający przepisy.

Uwaga szósta, która była już przedmiotem dyskusji, związana właśnie z katalogiem ojców założycieli i przeniesieniem go do preambuły... Jak rozumiem, taka propozycja poprawki została...

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:* ...już przegłosowana.)

Tak. Z wyjątkiem propozycji z pktu 3, która była w zasadzie propozycją alternatywną. Nie wiem, czy jest jeszcze potrzeba jej omawiania.

I uwaga siódma, która nie jest poparta propozycją poprawki. Chcielibyśmy się zapytać o intencję. Dlaczego narodowe obchody mają być obchodami setnej rocznicy odzyskania niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, a nie przez Rzeczpospolitą Polską, co wydaje się takim bardziej powszechnie przyjętym sformułowaniem i ma składnię, która wydaje się poprawniejsza? Ale rozumiem, że tutaj też pani minister ma jakieś argumenty, które przemawiałyby za takim, a nie innym sformułowaniem. Ale my zwracamy tylko uwagę, że będzie trochę niejedności w ustawie, bo będą obchody odzyskania niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej, a jednocześnie przepisy szczegółowe ustawy będą mówić o odzyskaniu niepodległości przez Rzeczpospolitą Polską.

(*Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:* Pan proponuje, żeby było przez Rzeczpospolitą?)

To znaczy, ja proponuję rozważenie ujednoczenia tego. Wydaje mi się, że bardziej powszechnym sformułowaniem jest „przez Rzeczpospolitą Polską”. To też podkreśla sprawstwo tego, kto odzyskał niepodległość. I tylko z tego powodu. Tak? Ale dla mnie istotniejsze jest ujednoczenie. Czy nie ma potrzeby ujednoczenia?

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Mi się wydaje, że zasięgałście opinii językoznawców w tej sprawie.

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Panie Przewodniczący, oczywiście już wyjaśniam. Znowu się odwołam do uchwały Rady Ministrów, bo my to chcemy robić w taki spójny sposób. Tytuł uchwały Rady Ministrów: w sprawie Obchodów Stulecia Odzyskania Niepodległości Rzeczypospolitej Polskiej. Czyli to jest powiązane z tytułem uchwały Rady Ministrów.

Na posiedzeniu sejmowej komisji kultury ta uwaga również padła. Wypowiadały się w tym zakresie osoby, które mogą poszczycić się wykształceniem w zakresie polonistyki czy języka polskiego. Dostaliśmy taką informację, pamiętam dokładnie, że jedna i druga forma jest poprawna pod względem językowym. My jako wnioskodawcy... To znaczy, pan prezydent jako wnioskodawca chciał, żeby to było kompatybilne z programem rządowym, żeby w tym zakresie nie było rozdzwieku.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Nie chcę otwierać dyskusji na ten temat, bo jeżeli jedno i drugie jest słuszne i dobre, to w takim razie to jest tylko coś, co w naszym uchu brzmi fałszywie lub niefałszywie. Wiem, że w sprawie roku „dwa tysiące dwunastego” albo dwutysięcznego dwunastego” też odbyła się taka dyskusja. Przychylamy się do tego, żeby mówić „dwa tysiące dwunastego”.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak.

Proszę państwa, ja w tej sprawie...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Bardzo proszę, jeszcze w tej sprawie.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

W tej sprawie nie przyjmujemy poprawki. Nie, nie, bo...

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Tak?

Szef Kancelarii Prezydenta RP Małgorzata Sadurska:

Pan mecenas chyba pominął jedną uwagę, do art. 6 ust. 2. Chodzi tutaj o wyrażenie zgody. Pan mecenas napisał: „informacje o przedstawicielu wyznaczonym do pełnienia funkcji członka Komitetu” zastępuje się wyrazami „informację o wyrażeniu zgody na wejście w skład Komitetu wskazanego w tej informacji przedstawiciela”. My wyszliśmy z założenia, że jeżeli klub parlamentarny lub klub poselski desygnuje osobę do pracy w komitecie, to ta osoba wyraziła zgodę na pracę w tym komitecie. Zresztą ust. 2 art. 4 mówi, że w skład komitetu wchodzi – po wyrażeniu zgody przez partię polityczną lub ugrupowanie – przewodniczący, prezes lub inny wskazany przedstawiciel. A więc moim zdaniem ta uwaga jest już skonsumowana. Tak? Ta zgoda jest. To znaczy, zgoda powinna być.

Skoro pan przewodniczący Fedorowicz zakomunikował, że będzie się z nami spotykał w ramach prac komitetu, to rozumiem, że przystępując do prac komitetu, pan przewodniczący wyrazi na to zgodę.

(*Głos z sali: I partia również.*)

I partia również – partia pana przewodniczącego.

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Pani minister jest dla mnie bardzo łaskawa, bo my jesteśmy *zemiłjaki*, ale ja nie mogę powiedzieć, że będę uczestniczył, dlatego że...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

...mam nad sobą zwierzchność, tak jak i pani. Ale spotkanie się z panią jest dla mnie ogromną przyjemnością i może to będzie okazja.

Uwaga, czy panowie senatorowie mają do tego jeszcze jakieś uwagi? Czy w takim razie ja mogę teraz przegłosować wniosek o przyjęcie ustawy...

(Senator Jan Maria Jackowski: ...wraz z przyjętymi poprawkami.)

...wraz z przyjętymi poprawkami?

Kto z panów senatorów jest za przyjęciem ustawy wraz z przyjętymi poprawkami? (5)

Jednogłośnie.

Wybieramy sprawozdawcę.

Ja bym wskazał siebie, bo mógłbym powiedzieć coś pięknego w trakcie... Jeżeli koledzy senatorowie się zgadzają, to proszę mnie zgłosić.

Senator Andrzej Kobiak:

Proponuję pana przewodniczącego.

(Wesołość na sali)

Przewodniczący Jerzy Fedorowicz:

Wyrażam zgodę. Dziękuję bardzo.

Czy są głosy za? Czy są głosy przeciw? Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

Dziękuję za bardzo merytoryczne spotkanie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 19 minut 26)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii